

Na temelju članka 88. Ustava Republike Hrvatske, donosim

ODLUKU

O PROGLAŠENJU ZAKONA O ZAŠTITI ZRAKA

Prolašavam Zakon o zaštiti zraka, koji je donio Hrvatski sabor na sjednici 3. prosinca 2004. godine.

Broj: 01-081-04-3744/2

Zagreb, 10. prosinca 2004.

Predsjednik
Republike Hrvatske
Stjepan Mesić, v. r.

ZAKON

O ZAŠTITI ZRAKA

I. OPĆE ODREDBE

Članak 1.

Ovim se Zakonom određuju mjere, način organiziranja, provođenja i nadzora zaštite i poboljšanja kakvoće zraka, kao dijela okoliša od općeg dobra, koji ima osobitu zaštitu Republike Hrvatske (u daljnjem tekstu: Država).

Članak 2.

(1) Zaštita i poboljšanje kakvoće zraka, u cilju održivog razvoja, temelji se na načelima zaštite okoliša određenim Zakonom o zaštiti okoliša i zahtjevima međunarodnog prava.

(2) U zaštiti i poboljšanju kakvoće zraka primjenjuju se i odredbe Zakona o zaštiti okoliša, ako to nije ovim Zakonom drukčije propisano.

(3) Zaštita zraka od onečišćivanja uzrokovanih radioaktivnim tvarima, tehnološkim nesrećama i elementarnim nepogodama uređuje se posebnim zakonima.

(4) Ako odredbama ovoga Zakona nije propisan poseban postupak za rješavanje upravnih stvari, postupa se po odredbama Zakona o općem upravnom postupku.

Članak 3.

Mjere koje se poduzimaju u cilju zaštite i poboljšanja kakvoće zraka ne smiju ugroziti ostale sastavnice okoliša, kakvoću okoliša drugih područja, kakvoću življenja budućih naraštaja, te ne smiju biti u suprotnosti s propisima u područjima zaštite na radu i zaštite zdravlja ljudi.

Članak 4.

U cilju zaštite i poboljšanja kakvoće zraka nužno je:

– utvrđivanje i ostvarivanje mjera u području zaštite i poboljšanja kakvoće zraka kako bi se izbjegle, spriječile ili smanjile štetne posljedice po ljudsko zdravlje, kakvoću življenja i okoliš u cjelini,

– očuvanje kakvoće zraka ako je zrak čist ili neznatno onečišćen, te njezino poboljšavanje u slučajevima onečišćenosti,

– sprječavanje i smanjivanje onečišćivanja koja utječu na oštećivanje ozonskog sloja i promjenu klime,

– uspostava, održavanje i unaprjeđivanje cjelovitog sustava upravljanja kakvoćom zraka na teritoriju Države,

– procjenjivanje i pribavljanje odgovarajućih podataka o kakvoći zraka na temelju standardiziranih metoda i mjerila i osiguravanje njihove dostupnosti javnosti,

– izvršenje obveza preuzetih međunarodnim ugovorima i sporazumima kojih je Država strankom, te sudjelovanje u međunarodnoj suradnji u području zaštite i poboljšanja kakvoće zraka.

Članak 5.

(1) Učinkovitost zaštite i poboljšanja kakvoće zraka osiguravaju Hrvatski sabor (u daljnjem tekstu: Sabor) i

Vlada Republike Hrvatske (u daljnjem tekstu: Vlada) te predstavnička i izvršna tijela jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave unutar svoje i ovim Zakonom određene nadležnosti.

(2) Upravne i stručne poslove zaštite i poboljšanja kakvoće zraka te provedbu mjera zaštite i poboljšanja kakvoće zraka provode i osiguravaju središnja tijela državne uprave, uredi državne uprave u županijama, tijela jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave nadležne za obavljanje poslova zaštite okoliša te druge pravne osobe koje imaju javne ovlasti.

(3) Praćenje kakvoće zraka i praćenje emisija u zrak obavljaju pravne osobe registrirane za ovu djelatnost.

(4) Građani, ili kao pojedinci ili organizirani radi zaštite zraka u strukovne udruge i udruge za zaštitu zraka, pridonose ostvarivanju ciljeva zaštite i poboljšanja kakvoće zraka i provedbu učinkovite zaštite i poboljšanja kakvoće zraka.

Članak 6.

Način rada u tijelima državne uprave u županiji, tijelima jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave i pravnim osobama koje imaju javne ovlasti u vezi s provedbom ovoga Zakona propisuje ministar nadležan za poslove zaštite okoliša (u daljnjem tekstu: ministar) napatkom. Napatok se objavljuje u »Narodnim novinama«.

Članak 7.

U smislu ovoga Zakona razumijeva se:

1. *zrak*: zrak troposfere na otvorenom prostoru, izuzevši zrak na mjestu rada,
2. *onečišćujuća tvar*: svaka tvar ispuštena/unesena u zrak izravnim i neizravnim ljudskim djelovanjem koja bi mogla nepovoljno utjecati na ljudsko zdravlje, kakvoću življenja i/ili na kakvoću okoliša u cjelini,
3. *razina onečišćenosti*: koncentracija onečišćujuće tvari u zraku ili njeno taloženje na površine u određenom vremenu,
4. *kakvoća zraka*: svojstvo zraka kojim se iskazuje značajnost u njemu postojećih razina onečišćenosti,
5. *onečišćeni zrak*: zrak čija je kakvoća takva da može narušiti zdravlje, kakvoću življenja i/ili štetno utjecati na bilo koju sastavnicu okoliša,
6. *granična vrijednost (GV)*: granična razina onečišćenosti ispod koje, na temelju znanstvenih spoznaja, ne postoji, ili je najmanji mogući, rizik štetnih učinaka na ljudsko zdravlje i/ili okoliš u cjelini i jednom kada je postignuta ne smije se prekoračiti,
7. *ciljna vrijednost*: razina onečišćenosti postavljena s ciljem dugoročnog otklanjanja mogućnosti štetnih učinaka na ljudsko zdravlje i/ili okoliš u cjelini i koju, gdje je to moguće, treba postići u utvrđenom roku,
8. *kritična razina*: razina onečišćenosti čije prekoračenje predstavlja opasnost za ljudsko zdravlje pri kratkotrajnoj izloženosti, pri čijoj se pojavi žurno moraju poduzeti odgovarajuće propisane mjere,
9. *granica tolerancije*: postotak granične vrijednosti za koji ona može biti prekoračena pod za to propisanim uvjetima,
10. *tolerantna vrijednost (TV)*: granična vrijednost uvećana za granicu tolerancije,
11. *ocjenjivanje*: mjerodavna metoda koja se koristi za mjerenje ili procjenjivanje (izračunavanje, predviđanje) razina onečišćenosti,
12. *gornja granica procjenjivanja*: propisana razina onečišćenosti ispod koje se ocjenjivanje onečišćenosti može obavljati kombinacijom mjerenja i metoda procjene na temelju standardiziranih matematičkih modela i/ili drugih mjerodavnih metoda procjene,
13. *donja granica procjenjivanja*: propisana razina onečišćenosti ispod koje se ocjenjivanje onečišćenosti može obavljati samo pomoću metoda procjene na temelju standardiziranih matematičkih modela i/ili drugih mjerodavnih metoda procjene,
14. *emisija*: ispuštanje/unošenje onečišćujućih tvari u zrak,
15. *granična vrijednost emisije*: najveća dopuštena emisija, izražena ili koncentracijom onečišćujućih tvari u ispušnim plinovima i/ili količinom ispuštanja/unošenja onečišćujućih tvari u određenom vremenu,
16. *praćenje emisije*: mjerenje i/ili procjenjivanje emisije onečišćujućih tvari iz izvora onečišćivanja zraka,
17. *emisijski podatak*: vrijednost svake izmjerene, izračunate ili procijenjene veličine koja se koristi za određivanje emisije,
18. *emisijska kvota*: ukupna dopuštena godišnja količina emisije (izražava se u jedinicama mase u određenom vremenu) iz jednog ili više izvora zajedno, odnosno s određenog područja i/ili na teritoriju Države,
19. *staklenički plinovi*: plinoviti sastojci atmosfere koji se, prema Okvirnoj konvenciji Ujedinjenih naroda o promjeni klime, nadziru,
20. *registar emisija stakleničkih plinova*: standardizirana i informatizirana središnja baza podataka, koju

- sačinjavaju podaci o emisijama stakleničkih plinova i njihovim emisijskim kvotama,
21. *tvori koje oštećuju ozonski sloj*: tvari koje se, prema Montrealskom protokolu o tvarima koje oštećuju ozonski sloj, nadziru,
22. *onečišćivač*: pravna ili fizička osoba čije djelovanje izravno ili neizravno onečišćuje zrak,
23. *upravitelj (operator)*: osoba koja upravlja stacionarnim izvorom ili nadzire njegov rad,
24. *praćenje kakvoće zraka*: sustavno mjerenje i/ili procjenjivanje razine onečišćenosti prema prostornom i vremenskom rasporedu,
25. *podatak kakvoće zraka*: vrijednost svake izmjerene, izračunate ili procijenjene veličine koja se koristi za određivanje kakvoće zraka,
26. *sanacijski program*: skup mjera za poboljšanje kakvoće zraka nekog područja,
27. *najbolja raspoloživa tehnika*: najučinkovitiji i najnapredniji razvojni stupanj djelatnosti i s njome povezanih načina proizvodnje, uz gospodarski i tehnički održive uvjete, uzimajući u obzir i troškove i prednosti, koji u pravilu može biti primjerena osnova za određivanje graničnih vrijednosti emisija, s ciljem sprječavanja i smanjivanja emisija u zrak,
28. *upravljanje kakvoćom zraka*: osiguravanje izvršenja mjera kojima se provodi strategija sprječavanja i smanjivanja onečišćivanja zraka na svim razinama, tako da se time ne ometa uravnoteženi razvoj,
29. *područje*: jedan od razgraničenih dijelova teritorija Države, od ostalih takvih dijelova, koji predstavlja funkcionalnu cjelinu s obzirom na praćenje, zaštitu i poboljšanje kakvoće zraka te upravljanje kakvoćom zraka,
30. *naseljeno područje*: područje s više od 250 000 stanovnika, ili područje s manje od 250 000 stanovnika, a gustoća je stanovništva veća od prosječne u Republici Hrvatskoj te je nužna ocjena i upravljanje kakvoćom zraka.

Članak 8.

- (1) Izvori su onečišćivanja zraka stacionarni i pokretni emisijski izvori.
- (2) Stacionarni izvori jesu:
- točkasti: kod kojih se onečišćujuće tvari ispuštaju u zrak kroz za to oblikovane ispuste (postrojenja, tehnološki procesi, industrijski pogoni, uređaji i građevine i sl.),
 - difuzni: kod kojih se onečišćujuće tvari unose u zrak bez određena ispusta/dimnjaka (uređaji, površine i druga mjesta).
- (3) Pokretni izvori jesu prijevozna sredstva koja ispuštaju onečišćujuće tvari u zrak: motorna vozila, lokomotive, plovni objekti, zrakoplovi.
- (4) Izvori iz stavka 1. ovoga članka moraju biti izgrađeni i/ili proizvedeni, opremljeni, rabljeni i održavani tako da ne ispuštaju u zrak onečišćujuće tvari iznad graničnih vrijednosti emisije odnosno da ne ispuštaju/unose u zrak onečišćujuće tvari u količinama koje mogu ugroziti zdravlje ljudi, kakvoću življenja i okoliš.
- (5) Granične vrijednosti emisija iz pokretnih izvora propisuju se posebnim propisom.

II. PLAN, PROGRAMI I IZVJEŠĆA

Članak 9.

- (1) Plan zaštite i poboljšanja kakvoće zraka (u daljnjem tekstu: Plan) provedbeni je dokument strategije zaštite zraka koja je sastavni dio Strategije zaštite okoliša i sadrži:
- načela i mjerila za određivanje ciljeva i prioriteta,
 - ocjenu stanja kakvoće zraka,
 - prioritete mjere i aktivnosti,
 - preventivne mjere za očuvanje kakvoće zraka,
 - kratkoročne mjere, kada postoji rizik od prekoračivanja kritičnih razina,
 - kratkoročne mjere, kada postoji rizik od prekoračivanja tolerantnih vrijednosti, u cilju postizanja graničnih vrijednosti u zadanom roku,
 - mjere za postizanje graničnih vrijednosti u zadanom roku ako su prekoračene,
 - mjere za smanjivanje emisija onečišćujućih tvari i stakleničkih plinova po djelatnostima,
 - mjere za postupno ukidanje tvari koje oštećuju ozonski sloj,
 - mjere za smanjivanje emisija postojanih organskih onečišćivala i teških metala,
 - mjere za poticanje porasta energetske učinkovitosti i uporabu obnovljive energije,
 - mjere za smanjivanje ukupnih emisija iz prometa,
 - mjere za smanjivanje nepovoljnih učinaka zakiseljivanja, eutrofikacije i fotokemijskog onečišćenja,

- način provedbe mjera,
- redoslijed ostvarivanja mjera,
- rok izvršavanja mjera,
- obveznike provedbe mjera,
- međunarodne obveze Države,
- procjenu sredstava za provedbu Plana,
- analizu troškova i time stvorene koristi poboljšanja kakvoće zraka.

(2) Nositelj izrade Plana iz stavka 1. ovoga članka je ministarstvo nadležno za zaštitu okoliša (u daljnjem tekstu: Ministarstvo) u suradnji sa središnjim tijelima državne uprave nadležnim za područja: zdravlja, industrije, energetike, poljoprivrede, šumarstva, znanosti, voda, mora, prometa, turizma, praćenja meteoroloških uvjeta i dr.

(3) Plan donosi Vlada za razdoblje od četiri godine.

(4) Plan se objavljuje u »Narodnim novinama«.

Članak 10.

(1) Skupština županije, odnosno Gradska skupština Grada Zagreba donosi Program zaštite i poboljšanja kakvoće zraka (u daljnjem tekstu: Program) koji je sastavni dio programa zaštite okoliša za područje županije odnosno Grada Zagreba.

(2) Gradsko, odnosno općinsko vijeće donosi Program iz stavka 1. ovoga članka za područje grada odnosno općine u kojem je razina onečišćenosti zraka iznad tolerantnih vrijednosti (*TV*).

(3) Ured državne uprave u županiji nadležan za zaštitu okoliša daje prethodnu suglasnost na Program iz stavka 1. ovoga članka.

(4) Program iz stavka 1. i 2. ovoga članka donosi se za razdoblje od četiri godine.

Članak 11.

(1) Za potrebe ostvarenja ciljeva Plana, Programa i drugih dokumenata važnih za zaštitu i poboljšanje kakvoće zraka, te za uvid u stanje kakvoće zraka, izrađuje se Izvješće o stanju kakvoće zraka za područje Države (u daljnjem tekstu: Izvješće) za razdoblje od četiri godine.

(2) Izvješće iz stavka 1. ovoga članka sadrži:

- stanje kakvoće zraka: područja i razine onečišćenosti, trajanje određenih znakovitih razina onečišćenosti, opće informacije o području, vrste i procjene onečišćivanja, porijeklo onečišćenosti, analizu čimbenika koji su uzrokovali onečišćenost zraka, pojedinosti o poduzetim mjerama i projektima za poboljšanje kakvoće zraka,
- ocjenu provedenih mjera i njihove učinkovitosti,
- ostvarivanje smjernica Plana, programa i drugih dokumenata zaštite i poboljšanja kakvoće zraka,
- provedbu obveza iz međunarodnih ugovora iz područja zaštite zraka,
- ocjenu provedenoga inspekcijskog nadzora,
- podatke o izrečenim kaznama,
- podatke o korištenju financijskih sredstava za zaštitu i poboljšanje kakvoće zraka,
- prijedlog izmjena i dopuna postojećih dokumenata, te druge podatke od značenja za zaštitu i poboljšanje kakvoće zraka.

(3) Ministarstvo je nositelj izrade Izvješća iz stavka 1. ovoga članka, a izrađuje ga Agencija za zaštitu okoliša.

(4) Izvješće iz stavka 3. ovoga članka Ministarstvo podnosi Vladi.

Članak 12.

(1) O provedbi Programa iz članka 10. stavka 1. ovoga Zakona upravni odjel županije, odnosno upravno tijelo Grada Zagreba nadležno za zaštitu okoliša izrađuje izvješće za razdoblje od dvije godine i podnosi ga poglavarstvu županije, odnosno Gradskom poglavarstvu Grada Zagreba.

(2) O provedbi Programa iz članka 10. stavka 2. ovoga Zakona upravni odjel grada odnosno općine nadležan za zaštitu okoliša izrađuje godišnje izvješće i podnosi ga gradskom poglavarstvu odnosno općinskom vijeću.

(3) Izvješće iz stavka 1. i 2. ovoga članka izrađuje se sukladno Izvješću iz članka 11. stavka 2. ovoga Zakona.

Članak 13.

Izvješće iz članka 11. ovoga Zakona objavljuje se u »Narodnim novinama«, a Izvješće iz članka 12. stavka

1. i 2. ovoga Zakona objavljuje se u službenom glasilu jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave.

Članak 14.

(1) Nacrt Plana i Izvješća iz članka 9. i 11. ovoga Zakona mora biti javno objavljen, radi pribavljanja mišljenja, prijedloga i primjedbi javnosti.

(2) Posredstvom medija Ministarstvo izvješćuje javnost o mjestu na kojem su nacrt Plana i Izvješća dostupni, te načinu i vremenu iznošenja mišljenja, prijedloga i primjedbi.

(3) Rok u kojem javnost može iznositi primjedbe, prijedloge i mišljenja ne može biti kraći od 30 dana od dana objave.

(4) Ministarstvo razmatra mišljenja, prijedloge i primjedbe javnosti te ocjenjuje i odlučuje o njihovoj opravdanosti.

(5) Odredbe stavka 1., 2., 3. i 4. ovoga članka primjenjuju se odgovarajuće i na donošenje Programa i Izvješća županije, Grada Zagreba, grada i općine.

III. PRAĆENJE I UTVRĐIVANJE KAKVOĆE ZRAKA, EMISIJA I IZVORA EMISIJE

Članak 15.

Razina onečišćenosti zraka prati se:

– mjerenjem i/ili procjenjivanjem razina onečišćenosti zraka u nenaseljenim područjima (pozadinska onečišćenost zraka),

– mjerenjem i/ili procjenjivanjem razina onečišćenosti koje su posljedica regionalnoga i prekograničnoga daljinskog prijenosa onečišćujućih tvari u zraku i oborina na teritoriju Države,

– mjerenjem razina onečišćenosti zraka i oborina u naseljima i industrijskim područjima,

– mjerenjem razina onečišćenosti zraka u okolici stacionarnih izvora koji mogu utjecati na kakvoću zraka,

– mjerenjem fizikalnog stanja atmosfere, odnosno meteoroloških uvjeta na lokacijama gdje se mjeri kakvoća zraka,

– mjerenjem i opažanjem promjena koje ukazuju na učinak onečišćenosti zraka (posredni pokazatelji kakvoće zraka): na tlu, biljkama, građevinama, u biološkim nalazima i sl.

Ocjenjivanje i razvrstavanje područja prema razinama onečišćenosti

Članak 16.

Razina onečišćenosti ocjenjuje se analizom postojećeg stanja na osnovi:

– rezultata redovitih mjerenja u državnoj mreži tijekom najmanje jedne godine,

– rezultata redovitih mjerenja u lokalnoj mreži tijekom najmanje jedne godine,

– rezultata mjerenja posebne namjene,

– primjenom standardiziranih matematičkih modela,

– drugih metoda procjene u skladu s općeprihvaćenom praksom u svijetu.

Članak 17.

(1) Ocjenjivanje onečišćenosti zraka obvezno je na cijelom teritoriju Države.

(2) U područjima u kojima razina onečišćenosti ne prekoračuje gornju granicu procjenjivanja, razina onečišćenosti se ocjenjuje primjenom kombinacije mjerenja i metoda matematičkog modeliranja i/ili drugih metoda procjene u skladu s općeprihvaćenom praksom u svijetu.

(3) U područjima u kojima razina onečišćenosti ne prekoračuje donju granicu procjenjivanja, razina onečišćenosti se ocjenjuje primjenom metoda matematičkog modeliranja i/ili drugih metoda procjene u skladu s općeprihvaćenom praksom u svijetu.

(4) U područjima kojima razina onečišćenosti prekoračuje graničnu vrijednost ili tolerantnu vrijednost, ocjenjivanje razine onečišćenosti provodi se mjerenjem.

(5) U naseljenim područjima ocjenjivanje razine onečišćenosti provodi se mjerenjem.

(6) U naseljenim područjima u kojima se pojavljuju kritične razine, ocjenjivanje razine onečišćenosti provodi se mjerenjem.

(7) Ocjenjivanje onečišćenosti zraka osigurava Ministarstvo.

Članak 18.

(1) Prema razinama onečišćenosti, s obzirom na propisane granične vrijednosti i tolerantne vrijednosti, utvrđuju se sljedeće kategorije kakvoće zraka:

– prva kategorija kakvoće zraka – čist ili neznatno onečišćen zrak: nisu prekoračene granične vrijednosti (*GI*) niti za jednu onečišćujuću tvar,

– druga kategorija kakvoće zraka – umjereno onečišćen zrak: prekoračene su granične vrijednosti (*GV*) za jednu ili više onečišćujućih tvari, a nisu prekoračene tolerantne vrijednosti (*TV*) niti za jednu onečišćujuću tvar,

– treća kategorija kakvoće zraka – prekomjerno onečišćen zrak: prekoračene su tolerantne vrijednosti (*TV*) za jednu ili više onečišćujućih tvari.

(2) Razgraničavanje teritorija Države na područja i njihovo razvrstavanje prema kategorijama kakvoće zraka određuje Vlada.

(3) Kategorije kakvoće zraka utvrđuju se jedanput godišnje za proteklu kalendarsku godinu. Popis kategorija kakvoće zraka na teritoriju Države donosi ministar i objavljuje ih se na web stranici Ministarstva i u »Narodnim novinama«.

Članak 19.

Ministarstvo je dužno obavijestiti Vladu o područjima na kojima se pojavljuju razine onečišćenosti veće od tolerantne vrijednosti, o rezultatima mjerenja na tim područjima te mjerama i rokovima za postizanje razine onečišćenosti manje od tolerantnih vrijednosti.

Državna mreža za praćenje kakvoće zraka

Članak 20.

(1) Za pojedina područja i naseljena područja u Državi uspostavlja se mreža za trajno praćenje kakvoće zraka (u daljnjem tekstu: državna mreža).

(2) Državna mreža sastavni je dio praćenja stanja okoliša i financira se iz Državnog proračuna.

Članak 21.

(1) Državnu mrežu čine:

– postaje za mjerenja pozadinske onečišćenosti, regionalnoga i prekograničnoga daljinskog prijenosa te mjerenja u okviru međunarodnih obveza Države,

– postaje za mjerenje kakvoće zraka u područjima kulturnog i prirodnog naslijeđa,

– postaje za mjerenje onečišćenosti zraka u naseljima i industrijskim područjima.

(2) Lokacije postaja iz stavka 1. ovoga članka, na prijedlog Ministarstva, određuje Vlada.

Članak 22.

(1) Postaje iz članka 21. ovoga Zakona prate kakvoću zraka prema Programu mjerenja razine onečišćenosti.

(2) Program mjerenja razine onečišćenosti u državnoj mreži utvrđuje se na temelju sljedećih mjerila:

– postojećih mjernih podataka,

– standardiziranih postupaka procjene – za područja u kojima nema izmjerenih podataka,

– ugroženosti okoliša s obzirom na veličinu emisije i lokaciju izvora onečišćivanja zraka,

– izloženosti stanovništva, posebno osjetljivih podskupina,

– gustoće naseljenosti,

– osjetljivosti biljnih i životinjskih vrsta i njihovih staništa,

– ugroženosti kulturne i prirodne baštine,

– meteoroloških i klimatskih uvjeta,

– topografije,

– ugroženosti okoliša s obzirom na daljinski prijenos onečišćujućih tvari.

(3) Program mjerenja razine onečišćenosti, te gustoću mjerenja i mjerno razdoblje donosi ministar.

Članak 23.

Ministarstvo obavlja koordinaciju svih aktivnosti državne mreže i surađuje s drugim tijelima državne uprave koja na temelju posebnih propisa sudjeluju u praćenju kakvoće zraka, posebice s tijelima nadležnim za zaštitu zdravlja ljudi, zaštitu prirode, praćenja meteoroloških uvjeta te s jedinicama lokalne i područne (regionalne) samouprave.

Članak 24.

(1) Podaci kakvoće zraka iz državne mreže javni su i objavljuju se na web stranicama Ministarstva.

(2) Podaci iz stavka 1. ovoga članka koriste se za potrebe izvješća o stanju kakvoće zraka i sastavni su dio informacijskog sustava o kakvoći zraka.

Lokalne mreže za praćenje kakvoće zraka

Članak 25.

(1) Županija, Grad Zagreb, gradovi i općine provode ocjenjivanje razine onečišćenosti na svom području.

(2) Županija, Grad Zagreb, gradovi i općine, na temelju ocijenjene razine onečišćenosti iz stavka 1. ovoga članka, uspostavljaju mrežu za trajno praćenje kakvoće zraka na svom području (u daljnjem tekstu: lokalna mreža) ako su razine onečišćenosti više od graničnih vrijednosti (*GV*).

(3) Predstavničko tijelo jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave iz stavka 2. ovoga članka određuje lokacije postaja u lokalnoj mreži, donosi program mjerenja razine onečišćenosti i osigurava uvjete njegove provedbe.

(4) Programi mjerenja razine onečišćenosti moraju uvažiti mjerila iz članka 22. stavka 2. ovoga Zakona uz posebno uvažavanje lokalnih i regionalnih značajki.

(5) Upravni odjel županije odnosno upravno tijelo Grada Zagreba i grada nadležno za poslove zaštite okoliša obavlja koordinaciju svih aktivnosti lokalne mreže i objavljuje podatke o obavljenim mjerenjima, te izvješće o podacima mjerenja za proteklu kalendarsku godinu do 30. travnja tekuće godine dostavlja Agenciji za zaštitu okoliša.

Praćenje kakvoće zraka posebne namjene

Članak 26.

(1) U okolici izvora onečišćivanja zraka iz članka 8. stavka 2. ovoga Zakona onečišćivač mora obavljati praćenje kakvoće zraka određeno u aktu o procjeni utjecaja na okoliš i/ili dozvoli izdanoj prema posebnom propisu.

(2) Ako za određeni zahvat nije propisana obveza procjene utjecaja na okoliš, praćenje kakvoće zraka provodi se sukladno dozvoli izdanoj prema posebnom propisu.

(3) Financiranje praćenja kakvoće zraka iz stavka 1. ovoga članka osigurava onečišćivač.

(4) Onečišćivač je dužan podatke kakvoće zraka iz stavka 1. i 2. ovoga članka dostaviti upravnom odjelu županije odnosno upravnom tijelu Grada Zagreba nadležnom za poslove zaštite okoliša do 31. ožujka tekuće godine za proteklu kalendarsku godinu.

Članak 27.

(1) U slučajevima kada postoji osnovana sumnja da je došlo do onečišćenosti zraka čija je kakvoća takva da može narušiti zdravlje ljudi, kakvoću življenja i/ili štetno utjecati na bilo koju sastavnicu okoliša, moraju se obaviti mjerenja posebne namjene.

(2) Gradsko poglavarstvo Grada Zagreba, odnosno grada i općine utvrđuje opravdanost osnovane sumnje iz stavka 1. ovoga članka i donosi odluku o mjerenjima posebne namjene sa sadržajem i razdobljem mjerenja.

(3) Ako se mjerenjem utvrdi prekomjerna onečišćenost zraka, a onečišćivač je poznat, troškove mjerenja snosi onečišćivač.

(4) Ako se mjerenjem utvrdi da nije došlo do prekomjerne onečišćenosti ili je došlo do prekomjerne onečišćenosti, a onečišćivač nije poznat, troškove snosi jedinica lokalne samouprave čije je poglavarstvo donijelo odluku iz stavka 2. ovoga članka.

Članak 28.

Mjerenja iz članka 26. stavka 1. i 2. ovoga Zakona postaju sastavni dio programa mjerenja lokalne mreže.

Članak 29.

(1) Podaci kakvoće zraka iz lokalne mreže su javni i objavljuju se jedanput godišnje u službenom glasilu ili na web-stranicama jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave u sažetom opsegu i na način razumljiv širokoj javnosti.

(2) Podaci iz stavka 1. ovoga članka koriste se za potrebe izvješća o stanju kakvoće zraka i sastavni su dio informacijskog sustava o kakvoći zraka.

Članak 30.

(1) Granične vrijednosti (*GV*) za pojedine onečišćujuće tvari u zraku propisuje Vlada.

(2) Propisom iz stavka 1. ovoga članka, ovisno o svojstvima onečišćujuće tvari, propisuju se i gornje granice procjenjivanja, donje granice procjenjivanja, granice tolerancije odnosno tolerantne vrijednosti (*TV*), ciljne vrijednosti, osnovne sastavnice navedenih vrijednosti, kritične razine i posebne mjere zaštite zdravlja ljudi koje se pri njihovoj pojavi moraju poduzeti, te rokovi za postupno smanjivanje granica tolerancije.

Članak 31.

(1) Predstavničko tijelo jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave može za svoje područje odrediti strože tolerantne vrijednosti (*TV*) kakvoće zraka od propisanih uz suglasnost Vlade.

(2) Akt iz stavka 1. ovoga članka objavljuje se u službenom glasilu jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave.

Članak 32.

(1) Ako se na određenom području izmjere/utvrde kritične razine, poglavarstvo Grada Zagreba, grada i općine naredit će primjenu posebnih mjera zaštite zdravlja ljudi i način njihova provođenja.

(2) Posebne mjere zaštite zdravlja ljudi iz stavka 1. ovoga članka podrazumijevaju i mjere koje se odnose na pokretne izvore.

(3) O pojavi kritičnih razina obvezno se obavješćuje javnost posredstvom medija.

Evidentiranje i praćenje emisije i izvora emisije

Članak 33.

(1) Onečišćivači, vlasnici i/ili korisnici izvora onečišćivanja iz članka 8. stavka 2. ovoga Zakona, dužni su:

- podatke o stacionarnom izvoru, svakoj njegovoj promjeni (rekonstrukciji) i o upravitelju dostaviti uredu državne uprave u županiji odnosno upravnom tijelu Grada Zagreba nadležnom za zaštitu okoliša,

- osigurati redovito praćenje emisije i o tome voditi evidenciju,

- osigurati obavljanje mjerenja emisije onečišćujućih tvari iz stacionarnog izvora,

- voditi evidenciju o obavljenim mjerenjima s podacima o mjernim mjestima i rezultatima mjerenja te o učestalosti mjerenja emisija,

- voditi evidenciju o upotrijebljenom gorivu i otpadu kod procesa suspaljivanja,

- voditi evidenciju o radu uređaja za smanjivanje emisija.

(2) Podaci iz stavka 1. podstavka 2. – 6. ovoga članka dostavljaju se u Katastar onečišćivanja okoliša.

(3) Za izvore onečišćivanja zraka iz članka 8. stavka 3. ovoga Zakona podaci o izvorima emisije vode se na način propisan za prijevozna sredstva, u skladu s posebnim propisom.

Članak 34.

Ured državne uprave u županiji, odnosno upravno tijelo Grada Zagreba na osnovi podataka iz članka 33. stavka 1. podstavka 1. ovoga Zakona vode registar izvora onečišćivanja s podacima o prostornom smještaju i kapacitetima izvora onečišćivanja, te o svim promjenama i rekonstrukcijama. Podaci iz registra izvora onečišćivanja dostavljaju se Agenciji za zaštitu okoliša.

IV. MJERE ZA SPRJEČAVANJE I SMANJIVANJE ONEČIŠĆIVANJA ZRAKA

Članak 35.

Djelotvorna zaštita i poboljšanje kakvoće zraka i drugih dijelova okoliša koji su ugroženi zbog onečišćenosti zraka, osigurava se primjenom načela uravnoteženog razvoja, načela cjelovitog planiranja i primjenom najboljih raspoloživih tehnika, tehničkih rješenja i mjera.

Članak 36.

(1) Na području za koje je utvrđeno da je kakvoća zraka prve kategorije djeluje se preventivno kako se zbog građenja i razvitka područja ne bi prekoračile granične vrijednosti (*GV*).

(2) Na području za koje je utvrđeno da je kakvoća zraka druge kategorije provode se mjere smanjivanja onečišćenosti zraka kako bi se postigle granične vrijednosti (*GV*).

(3) Na području za koje je utvrđeno da je kakvoća zraka treće kategorije provode se sanacijske mjere kako bi se kratkoročno postigle tolerantne vrijednosti (*TV*), a dugoročno granične vrijednosti (*GV*).

Mjere za sprječavanje onečišćivanja zraka

Članak 37.

Sprječavanje i smanjivanje onečišćivanja zraka provodi se:

- usklađivanjem dokumenata prostornog uređenja s programima zaštite i poboljšanja kakvoće zraka, odnosno cjelovitim planiranjem,

- propisivanjem graničnih vrijednosti emisija iz stacionarnih izvora i graničnih vrijednosti u vezi sa sastavom određenih proizvoda i/ili drugih značajki kakvoće proizvoda,

- primjenom mjera zaštite zraka utvrđenih u aktu o procjeni utjecaja na okoliš ili dozvoli izdanoj po posebnom propisu za određeni zahvat, pri projektiranju, gradnji i uporabi izvora onečišćivanja zraka iz članka 8. stavka 2. ovoga Zakona,

- primjenom mjera zaštite zraka utvrđenih u dozvoli izdanoj prema posebnom propisu ako za određeni zahvat nije propisana obveza procjene utjecaja na okoliš,

- propisivanjem emisijskih kvota za pojedine onečišćujuće tvari,

- raspodjelom emisijskih kvota stakleničkih plinova,

- poticanjem primjene čistijih tehnologija i obnovljivih izvora energije,
- poticanjem uvođenja mjera energetske učinkovitosti,
- postupnim smanjivanjem potrošnje tvari koje oštećuju ozonski sloj,
- provedbom mjera iz sanacijskih programa za pojedine izvore ili područja.

Članak 38.

(1) Granične vrijednosti emisija onečišćujućih tvari u zrak iz stacionarnih izvora iz članka 8. stavka 2. ovoga Zakona te učestalost mjerenja emisije propisuje Vlada.

(2) Granične vrijednosti sastavnica i/ili drugih značajki kakvoće proizvoda, način utvrđivanja kakvoće proizvoda te način dokazivanja sukladnosti propisuje Vlada.

(3) U propisu iz stavka 1. i 2. ovoga članka Vlada može odrediti za postojeće izvore razinu dopuštenog prekoračenja propisanih graničnih vrijednosti za određeno razdoblje.

Članak 39.

(1) Emisijske kvote za pojedine onečišćujuće tvari koje uzrokuju nepovoljne učinke zakiseljivanja, eutrofikacije i fotokemijskog onečišćenja, na teritoriju Države određuju se prema Planu iz članka 9. ovoga Zakona.

(2) Onečišćujuće tvari iz stavka 1. ovoga članka, njihovu emisijsku kvotu za određeno razdoblje i način izračivanja godišnjih proračuna emisija propisuje Vlada.

Članak 40.

(1) Postupno smanjivanje potrošnje tvari koje oštećuju ozonski sloj, postupanje s tim tvarima, postupanje s proizvodima koji sadrže te tvari ili su pomoću tih tvari proizvedeni, postupanje s tim tvarima nakon prestanka uporabe proizvoda koji ih sadrži, način prikupljanja, uporabe i trajnog zbrinjavanja tih tvari, način obračuna troškova uporabe tih tvari i način označivanja proizvoda koji sadrže ove tvari propisuje Vlada.

(2) Propisom iz stavka 1. ovoga članka određuju se uvjeti koje moraju udovoljavati pravne i fizičke osobe koje obavljaju djelatnost održavanja i/ili popravka te isključivanja iz uporabe proizvoda koji sadrže tvari koje oštećuju ozonski sloj.

(3) Pravna i fizička osoba koja obavlja djelatnost održavanja i/ili popravka te isključivanja iz uporabe proizvoda iz stavka 2. ovoga članka mora osigurati obuku uposlenih radnika prema programu stručnog usavršavanja koji propisuje ministar u suradnji s ministrom nadležnim za obrazovanje.

(4) Dozvolu za obavljanje djelatnosti održavanja i/ili popravka te isključivanja iz uporabe proizvoda iz stavka 2. ovoga članka izdaje Ministarstvo.

(5) Protiv upravnog akta iz stavka 4. ovoga članka nije dopuštena žalba ali se može pokrenuti upravni spor.

Članak 41.

(1) Predstavničko tijelo županije, odnosno Grada Zagreba može na svom području donijeti strože granične vrijednosti emisija od propisanih u članku 38. stavku 1. ovoga Zakona:

- za stacionarni izvor za koji je procjena utjecaja na okoliš određena prostornim planom županije odnosno grada Zagreba, sukladno Zakonu o zaštiti okoliša,
- za slučajeve iz članka 44. stavka 1. ovoga Zakona.

(2) Odluka iz stavka 1. ovoga članka donosi se uz prethodnu suglasnost Vlade.

Članak 42.

(1) U području prve i druge kategorije kakvoće zraka novi zahvat u okoliš ili rekonstrukcija postojećeg izvora onečišćivanja zraka iz članka 8. stavka 2. ovoga Zakona ne smije ugroziti postojeću kategoriju kakvoće zraka.

(2) U području treće kategorije kakvoće zraka ne može se izdati lokacijska, građevinska i uporabna dozvola za novi izvor onečišćivanja zraka niti za rekonstrukciju postojećeg ako se tom gradnjom ne osigurava:

– zamjena postojećega, nezadovoljavajućega stacionarnog izvora novim, kojim se smanjuje onečišćenost zraka,

– povišenje razine onečišćenosti zraka u okolici stacionarnog izvora ne prelazi 10 % tolerantne vrijednosti kakvoće zraka (*TV*), pod uvjetom da je u tijeku provođenje sanacijskog programa za postojeće izvore onečišćivanja.

(3) U području treće kategorije kakvoće zraka može se izdati lokacijska, građevinska i uporabna dozvola za novi izvor onečišćivanja zraka ili za rekonstrukciju postojećeg ako se mjerenjima posebne namjene dokaže da kakvoća zraka više nije treće kategorije.

Članak 43.

(1) U području druge kategorije kakvoće zraka Gradska skupština Grada Zagreba, gradsko odnosno općinsko vijeće donosi Plan mjera za smanjivanje onečišćivanja zraka (u daljnjem tekstu: Plan mjera), kako bi se postupno postigle granične vrijednosti (*GI*).

(2) Plan mjera iz stavka 1. ovoga članka donosi se na temelju ocjene stanja kakvoće zraka (utvrđivanje mjesta i prekoračenja razine onečišćenosti, njihovo trajanje i uzroci prekoračenja, opće informacije o području, vrsta i procjena onečišćenosti, porijeklo onečišćenosti, analiza čimbenika koji su uzrokovali prekoračenje emisija) i mora sadržavati:

- kratkoročne i dugoročne mjere za smanjivanje emisije iz stacionarnih izvora,
- mjere za smanjivanje emisija iz skupnih izvora (promet, kućna ložišta i slično),
- redosljed ostvarivanja mjera s rokovima izvršenja i obveznicima njihove provedbe,
- praćenje kakvoće zraka,
- procjenu kakvoće zraka nakon provedbe mjera,
- procjenu sredstava potrebnih za provedbu pojedinih mjera.

(3) Grad Zagreb, grad i općina osigurava iz svog proračuna sredstva za izradu Plana mjera i provedbu mjera za smanjivanje emisija iz skupnih izvora.

(4) Onečišćivač je dužan provesti i financirati mjere za smanjivanje emisija onečišćujućih tvari u zrak utvrđenih u Planu mjera.

Članak 44.

(1) U području treće kategorije kakvoće zraka Gradska skupština Grada Zagreba, gradsko odnosno općinsko vijeće donosi odluku o izradi sanacijskog programa za stacionarni izvor i rok u kojem se mora izraditi.

(2) Onečišćivač je dužan u roku što ga odredi Gradska skupština Grada Zagreba, gradsko odnosno općinsko vijeće izraditi sanacijski program.

(3) Sanacijski program iz stavka 2. ovoga članka mora sadržavati:

- opis posljedica prekomjerne onečišćenosti zraka,
- područje za koje se izrađuje sanacijski program,
- mjere kojima će se ostvariti poboljšanje kakvoće zraka,
- opis odabranih tehnoloških i drugih rješenja,
- procjenu troškova i koristi za odabrana rješenja s obzirom na poboljšanje kakvoće zraka,
- procjenu kakvoće zraka nakon provedbe sanacijskih mjera,
- plan praćenja kakvoće zraka i učinaka provedenih mjera,
- redosljed i rok provedbe pojedinih mjera iz sanacijskog programa,
- rok provedbe sanacijskog programa,
- financijski plan provođenja programa,
- druge potrebne mjere.

(4) Onečišćivač mora pribaviti suglasnost na sanacijski program predstavničkog tijela jedinice lokalne samouprave iz stavka 1. ovoga članka.

Članak 45.

(1) Za područje u kojem je treća kategorija kakvoće zraka posljedica emisija skupnih izvora (kao što su promet, kućna ložišta i slično) izrađuje se cjeloviti sanacijski program. Izradu i provedbu cjelovitoga sanacijskog programa, te redosljed i prioritet u njegovoj provedbi, određuje Gradska skupština grada Zagreba, gradsko, odnosno općinsko vijeće.

(2) Sredstva za provođenje sanacijskog programa iz stavka 2. ovoga članka osiguravaju se iz proračuna jedinice lokalne samouprave.

Staklenički plinovi

Članak 46.

(1) Sprječavanje i smanjivanje onečišćivanja koja utječu na promjenu klime uređuje se praćenjem emisija stakleničkih plinova, Planom raspodjele emisijskih kvota stakleničkih plinova, dozvolom trgovanja pravima na emisije stakleničkih plinova i zajedničkim ulaganjima u mjere smanjivanja emisija stakleničkih plinova (u daljnjem tekstu: mjere zajedničkog ulaganja).

(2) Plan raspodjele emisijskih kvota mora se temeljiti na Planu i Strategiji energetskeg razvoja primjenom najboljih raspoloživih tehnika.

(3) Za provedbu Plana raspodjele emisijskih kvota, trgovanja emisijama i mjera zajedničkog ulaganja uspostavlja se registar emisija stakleničkih plinova koji vodi Agencija zaštite okoliša.

(4) Podaci iz registra emisija stakleničkih plinova dostupni su javnosti.

(5) Stakleničke plinove iz stavka 1. ovoga članka, način praćenja emisije stakleničkih plinova, njihovu emisijsku kvotu za određeno razdoblje, te plan raspodjele emisijskih kvota po djelatnostima i izvorima onečišćivanja, propisuje Vlada.

Članak 47.

(1) Predmet trgovanja predstavljaju prava na emisije stakleničkih plinova koje se dodjeljuju izvorima onečišćivanja zraka putem emisijskih kvota.

(2) Postupak dodjele prava na emisijske kvote pojedinim izvorima onečišćivanja, način trgovanja s dodijeljenom emisijskom kvotom, način izvješćivanja o postupanju s dodijeljenim kvotama i dostavljanje podataka u registar propisuje Vlada.

Članak 48.

(1) Mjere zajedničkog ulaganja obuhvaćaju ulaganje kapitala u razvoj i korištenje tehnologija kojima se sprječavaju i smanjuju onečišćivanja koja utječu na promjenu klime.

(2) Mjere zajedničkog ulaganja, njihovo vrednovanje i prihvatljivost ocjenjuje povjerenstvo koje imenuje Vlada.

(3) Mjerila za odobravanje mjera zajedničkog ulaganja, vrednovanje prikladnosti tih mjera s obzirom na učinke smanjenja emisija stakleničkih plinova, sastav povjerenstva za ocjenjivanje mjera, te način izvješćivanja o provedbi mjera propisuje Vlada.

V. POSLOVI PRAĆENJA KAKVOĆE ZRAKA I EMISIJA U ZRAK

Članak 49.

Način praćenja kakvoće zraka i prikupljanja podataka, mjerne postupke, način provjere kakvoće mjerenja i podataka kao i način obrade i prikaza rezultata i usklađenost s hrvatskim normama, način dostave podataka za potrebe informacijskog sustava kakvoće zraka, način redovitog obavješćivanja javnosti pravilnikom propisuje ministar.

Članak 50.

Način praćenja (mjerenja) emisija iz stacionarnih izvora, mjerne postupke, način provjere ispravnosti i umjeravanja mjernog uređaja, postupak vrednovanja rezultata i usklađenost s hrvatskim normama, način dostave podataka za potrebe informacijskog sustava o emisijama, uvjete i način redovitog obavješćivanja javnosti o praćenju emisija pravilnikom propisuje ministar.

Članak 51.

(1) Pravne osobe registrirane za obavljanje djelatnosti praćenja kakvoće zraka dužne su praćenje kakvoće zraka obavljati prema pravilniku iz članka 49. ovoga Zakona.

(2) Pravne osobe registrirane za obavljanje djelatnosti praćenja emisija iz stacionarnih izvora dužne su praćenje emisija obavljati prema pravilniku iz članka 50. ovoga Zakona.

Članak 52.

(1) Pravne osobe iz članka 51. stavka 1. i 2. ovoga Zakona mogu početi obavljati djelatnosti po pribavljanju dozvole Ministarstva, ako ovim Zakonom nije drukčije propisano.

(2) Uvjete za izdavanje dozvole iz stavka 1. ovoga članka propisuje pravilnikom ministar.

(3) Na rješenje kojim se izdaje ili odbija dozvola iz stavka 1. ovoga članka žalba nije dopuštena, ali se može pokrenuti upravni spor u roku od 30 dana od dana dostavljanja rješenja.

Članak 53.

(1) Pravna osoba vlasnik ili korisnik izvora onečišćivanja zraka koji, unutar svoje registrirane djelatnosti, samostalno obavlja poslove praćenja kakvoće zraka i praćenja emisija mora ih obavljati prema propisu iz članka 49., odnosno iz članka 50. ovoga Zakona.

(2) Pravna osoba iz stavka 1. ovoga članka mora pribaviti suglasnost Ministarstva.

(3) Uvjete za izdavanje suglasnosti iz stavka 2. ovoga članka propisuje ministar propisom iz članka 52. stavka 2. ovoga Zakona.

Članak 54.

(1) Pravna osoba iz članka 51. stavka 1. i 2. i članka 53. stavka 1. ovoga Zakona može dobiti dozvolu, odnosno suglasnost za obavljanje poslova iz članka 52. stavka 1. i članka 53. stavka 1. ovoga Zakona uz uvjet

da je stručno i tehnički osposobljena što dokazuje potvrdom nacionalnoga akreditacijskog tijela.

(2) Ocjenjivanje stručne i tehničke osposobljenosti iz stavka 1. ovoga članka obavlja nacionalno akreditacijsko tijelo.

Članak 55.

(1) Ministarstvo će po prijedlogu inspektora zaštite okoliša oduzeti dozvolu iz članka 52. stavka 1. ovoga Zakona, odnosno suglasnost iz članka 53. stavka 2. ovoga Zakona.

(2) Protiv upravnog akta iz stavka 1. ovoga članka nije dopuštena žalba ali se može pokrenuti upravni spor.

(3) Pravomoćni akt iz stavka 1. ovoga članka Ministarstvo dostavlja Trgovačkom sudu u sudski registar.

Članak 56.

Ministarstvo jedanput godišnje objavljuje popis pravnih osoba iz članka 52. stavka 1. i 2. ovoga Zakona kojima je izdana dozvola iz članka 52. stavka 1. ovoga Zakona u »Narodnim novinama«.

VI. INFORMACIJSKI SUSTAV O KAKVOĆI ZRAKA

Članak 57.

(1) Informacijski sustav o kakvoći zraka sastavni je dio informacijskog sustava zaštite okoliša i sadrži:

- podatke o kakvoći zraka iz državne i lokalnih mreža,
- podatke o emisijama izvora onečišćivanja zraka,
- podatke o emisijama izvora koji utječu na promjenu klime,
- podatke o tvarima koje oštećuju ozonski sloj,
- podatke o kakvoći proizvoda,
- mjere i programe za zaštitu i poboljšanje kakvoće zraka,
- mjere i programe za zaštitu promjene klime,
- mjere i programe za zaštitu ozonskog sloja,
- podatke o prekoračenju kritičnih razina i mjere zaštite ljudi i okoliša u takvim prilikama,
- podatke o pravnim osobama koje obavljaju djelatnost praćenja kakvoće zraka i emisija,
- podatke iz katastra onečišćivanja okoliša,
- podatke o provedenom inspekcijskom nadzoru,
- podatke o izrečenim prekršajima,
- druge podatke važne za kakvoću zraka.

(2) Središnja tijela državne uprave i tijela jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave, uredi državne uprave u županijama, pravne osobe koje imaju javne ovlasti, dužne su pravodobno i bez naknade osigurati podatke iz svoje nadležnosti, te druge podatke koji su potrebni za vođenje informacijskog sustava o kakvoći zraka i za izradu Plana, Programa i Izvješća.

(3) Informacijski sustav o kakvoći zraka za potrebe Ministarstva vodi Agencija za zaštitu okoliša.

(4) Agencija za zaštitu okoliša obvezna je pravovremeno i cjelovito prikupljati i unositi podatke u informacijski sustav.

(5) Nadzor nad izvršavanjem poslova iz stavka 4. ovoga članka obavlja Ministarstvo.

Članak 58.

Podaci iz informacijskog sustava o kakvoći zraka koriste se za razmjenu informacija o postajama u mreži za praćenje kakvoće zraka i tehnikama mjerenja, podataka dobivenih praćenjem kakvoće zraka u državnoj mreži i lokalnim mrežama, te podataka o emisijama iz izvora onečišćivanja zraka za potrebe izvješćivanja prema međunarodnim ugovorima i drugim međunarodnim obvezama, na način koji pravilnikom propisuje ministar.

Članak 59.

(1) Ministarstvo posreduje i razmjenjuje podatke o kakvoći zraka i emisijama s međunarodnim organizacijama i organizacijama drugih država sukladno potvrđenim (ratificiranim) međunarodnim ugovorima.

(2) Ministarstvo posreduje i razmjenjuje podatke s nadležnim tijelima i organizacijama Europske unije na način i u rokovima koji su određeni u pravnim aktima Europske unije.

VII. FINANCIRANJE ZAŠTITE I POBOLJŠANJA KAKVOĆE ZRAKA

Članak 60.

(1) Sredstva za financiranje zaštite i poboljšanja kakvoće zraka osiguravaju se u državnom proračunu, proračunima jedinica lokalne samouprave i jedinica područne (regionalne) samouprave, Fondu za zaštitu okoliša i energetske učinkovitost, te iz drugih izvora, prema odredbama ovoga Zakona.

(2) Sredstva iz stavka 1. ovoga članka koriste se za financiranje:

- državne i lokalne mreže,
- obveza prema međunarodnim ugovorima,
- izrade programa mjerenja posebne namjene,
- mjera zaštite građana i okoliša pri pojavi kritičnih razina,
- izrade i provedbe programa mjera za smanjivanje onečišćivanja zraka,
- mjera i programa za smanjenje utjecaja na promjenu klime,
- mjera i programa za zaštitu ozonskog sloja,
- sanacijskih programa,
- stručnih i znanstvenih istraživanja potrebnih za ostvarivanje ciljeva ovoga Zakona.

(3) Drugi izvori iz stavka 1. ovoga članka jesu:

- sredstva onečišćivača, donacije, zajmovi, sredstva državne potpore, sredstva međunarodne pomoći, sredstva stranih ulaganja namijenjenih za zaštitu i poboljšanje kakvoće zraka.

VIII. EKONOMSKI POTICAJI

Članak 61.

Za ulaganja u uređaje za pročišćavanje, postrojenja koja primjenjuju tehnologiju, sirovine i proizvodne postupke manje nepovoljna utjecaja na kakvoću zraka nego drugi srodni proizvodni postupci i tehnologije, korištenje obnovljivih izvora energije, mogu biti propisana oslobađanja poreza na dobit i poreza na dohodak, prema posebnim propisima.

IX. UPRAVNI NADZOR

Članak 62.

Upravni nadzor nad primjenom ovoga Zakona i propisa donesenih na temelju njega, te zakonitost rada i postupanja tijela državne uprave, i osoba koje imaju javne ovlasti nad povjerenim im upravnim i drugim stručnim poslovima u području zaštite zraka obavlja Ministarstvo.

Članak 63.

(1) Ako se u provedbi upravnog nadzora utvrdi da su rješenjem nadziranog tijela, koje je konačno u upravnom postupku, povrijeđene materijalne odredbe ovoga Zakona ili propisa donesenih na temelju njega, Ministarstvo će rješenje ukinuti po pravu nadzora.

(2) Ako se u provedbi upravnog nadzora utvrdi da su rješenjem inspekcije zaštite okoliša, koje je konačno u upravnom postupku, povrijeđene odredbe ovoga Zakona ili propisa donesenih na temelju njega, Ministarstvo će rješenje poništiti po pravu nadzora.

(3) Rješenje o ukidanju odnosno poništenju po pravu nadzora iz stavka 1. i 2. ovoga članka može se donijeti u roku od dvije godine od dana kada je rješenje koje se ukida odnosno poništava postalo konačno u upravnom postupku.

(4) Protiv rješenja iz stavka 1. i 2. ovoga članka nije dopuštena žalba, već se protiv njega može pokrenuti upravni spor.

X. INSPEKCIJSKI NADZOR

Članak 64.

(1) Inspeksijski nadzor nad provedbom ovoga Zakona i propisa donesenih na temelju njega te pojedinih akata, uvjeta i načina rada nadziranih pravnih i fizičkih osoba obavlja inspekcija zaštite okoliša u Ministarstvu i područnim jedinicama Ministarstva u sjedištima i izvan sjedišta županija, odnosno u sjedištu Grada Zagreba.

(2) Inspeksijski nadzor iz. stavka 1. ovoga članka provode inspektori zaštite okoliša (u daljnjem tekstu: inspektor).

(3) Na radno mjesto inspektora može se rasporediti osoba koja, osim posebnim zakonom utvrđenih uvjeta za to zvanje, ispunjava i posebne uvjete propisane Pravilnikom o unutarnjem redu Ministarstva kojega donosi ministar.

(4) Ministar može radi hitne potrebe ili ekonomičnijeg obavljanja inspeksijskog nadzora, u skladu s posebnim zakonom, pisano narediti inspektorima iz jedne područne jedinice da privremeno provodi nadzor na području druge područne jedinice.

Članak 65.

Inspeksijski nadzor koji se odnosi na provedbu ovoga Zakona i propisa donesenih na temelju njega kojima se propisuju granične vrijednosti u vezi sa sastavom proizvoda i/ili drugih značajki kakvoće proizvoda, način

utvrđivanja kakvoće proizvoda, stavljanje proizvoda u promet na domaćem tržištu, te način dokazivanja sukladnosti provodi gospodarski inspektor Državnog inspektorata na način propisan posebnim zakonom.

Članak 66.

U provedbi inspekcijskog nadzora gospodarski inspektor će rješenjem zabraniti stavljanje u promet proizvoda, odnosno zabraniti prodaju proizvoda koji u svom sastavu sadrže tvari iznad propisanih graničnih vrijednosti, ili ako kakvoća proizvoda nije utvrđena na propisani način, ili dokazivanje sukladnosti proizvoda nije obavljeno, ili proizvod sadrži tvari koje nisu dozvoljene.

Članak 67.

(1) U provedbi inspekcijskog nadzora inspektor provodi izravni uvid u opće i pojedinačne akte, nadzire uvjete i način rada nadziranih pravnih i fizičkih osoba te poduzima ovim Zakonom i drugim propisima predviđene mjere da se utvrđeno stanje, uskladi s ovim Zakonom i propisima donesenim na temelju njega.

(2) U provedbi inspekcijskog nadzora inspektor nadzire:

- stacionarne izvore onečišćivanja zraka,
- redovitost praćenja emisije iz stacionarnih izvora onečišćivanja zraka,
- rad uređaja za smanjivanje emisija,
- vođenje evidencija o obavljenim mjerenjima s podacima o mjernim mjestima i rezultatima mjerenja, o upotrijebljenom gorivu i otpadu kod suspaljivanja i dostavljanje podataka o kakvoći zraka i emisijama iz stacionarnih izvora,
- izvršenje obveza propisanih ovim Zakonom županije, Grada Zagreba, grada i općine,
- provedbu Plana mjera iz članka 43. stavak 1. ovoga Zakona,
- provedbu sanacijskog programa iz članka 44. stavka 3. ovoga Zakona,
- provedbu sanacijskog programa iz članka 45. stavka 1. ovoga Zakona
- praćenje kakvoće zraka u državnoj i lokalnoj mreži,
- provedbu mjera zaštite kakvoće zraka utvrđenih u aktu o procjeni utjecaja na okoliš po posebnom propisu,
- provedbu mjerenja posebne namjene iz članka 27. stavka 1. ovoga Zakona,
- postupanje s tvarima koje oštećuju ozonski sloj te njihovu potrošnju,
- postupanje s tvarima koje oštećuju ozonski sloj nakon prestanka uporabe proizvoda koji ih sadrži, način prikupljanja, uporabe i trajnog zbrinjavanja tih tvari,
- obavljanje djelatnosti, odnosno poslova praćenja kakvoće zraka i praćenja emisija,
- obavljanje djelatnosti održavanja i/ili popravka i isključivanja iz uporabe proizvoda koji sadrže tvari koje oštećuju ozonski sloj,
- dostavljanje podataka o dodijeljenim emisijskim kvotama u registar emisija stakleničkih plinova,
- korištenje sredstava određenih za provedbu mjera zaštite okoliša,
- provedbu međunarodnih ugovora iz područja zaštite zraka.

Članak 68.

(1) U provedbi inspekcijskog nadzora inspektor je ovlašten:

- pregledati stacionarne izvore onečišćivanja zraka, odnosno ući u građevine i druge poslovne prostore u kojima nadzirana pravna ili fizička osoba obavlja djelatnost,
- zatražiti i pregledati isprave na temelju kojih može utvrditi identitet nadzirane pravne ili fizičke osobe, odgovorne osobe u pravnoj osobi kao i drugih osoba nazočnih tijekom inspekcijskog nadzora,
- uzimati izjave od odgovornih osoba nadziranih pravnih i fizičkih osoba radi pribavljanja dokaza o činjenicama koje se ne mogu izravno utvrditi kao i drugih osoba nazočnih tijekom inspekcijskog nadzora,
- utvrditi činjenično stanje na vizualni način (fotografija, film, video zapis i sl.),
- zatražiti pisano od pravne i fizičke osobe točne i potpune podatke, dokumentaciju potrebnu u inspekcijskom nadzoru,
- zatražiti pisano izvješće nadzirane osobe o poduzetim mjerama naređenih u inspekcijskom nadzoru, te
- obavljati i druge radnje sukladno ovom Zakonu.

(2) Početak provedbe inspekcijskog nadzora inspektor će najaviti odgovornoj osobi nadzirane pravne osobe i/ili fizičkoj osobi, osim ako ocijeni da bi takva obavijest umanjila učinkovitost inspekcijskog nadzora.

(3) Inspektor je dužan čuvati kao poslovnu tajnu podatak o kojem nadzirana osoba dokaže da je poslovna tajna.

(4) Ako se inspektoru prilikom nadzora pruži fizički otpor odnosno ako se takav otpor osnovano očekuje,

inspektor će zatražiti pomoć ovlaštenih službenih osoba nadležne policijske uprave.

Članak 69.

(1) Nadzirana pravna i fizička osoba dužna je inspektoru omogućiti provedbu inspekcijskog nadzora, dati na uvid svu potrebnu dokumentaciju te na pisano traženje inspektora dostaviti ili pripremiti bez naplate dodatne podatke potrebne za obavljanje inspekcijskog nadzora.

(2) Smatra se da nadzirana pravna ili fizička osoba nije omogućila obavljanje inspekcijskog nadzora, ako inspektoru nije dopustila ući u građevine i druge poslovne prostore, odnosno ako mu u roku određenom u zapisniku, ne osigura uvid u traženu dokumentaciju i druge isprave potrebne za utvrđivanje činjeničnog stanja.

Članak 70.

(1) Ako inspektor u provedbi inspekcijskog nadzora utvrdi povredu odredbi ovoga Zakona i propisa donesenih na temelju njega po službenoj će dužnosti pokrenuti upravni postupak i poduzeti propisane mjere.

(2) Ako inspektor utvrdi da nisu povrijeđeni propisi čiju je primjenu ovlašten nadzirati, pisano će o tome obavijestiti poznatog podnositelja prijave u roku od trideset dana od utvrđenja činjeničnog stanja.

(3) Ako tijekom inspekcijskog nadzora inspektor utvrdi nepravilnosti koje nisu u njegovoj nadležnosti, dužan je o tome obavijestiti nadležno državno tijelo.

Članak 71.

Stranke u inspekcijskom postupku nad primjenom ovoga Zakona i drugih propisa donesenih na temelju ovoga Zakona mogu biti onečišćivač, pravna osoba koja obavlja stručne poslove praćenja kakvoće zraka i emisija u zrak, osoba koja postupi s tvarima koje oštećuju ozonski sloj, te županija odnosno Grad Zagreb, grad i općina.

Članak 72.

U provedbi inspekcijskog nadzora, u slučaju povrede ovoga Zakona i/ili propisa donesenih na temelju njega, inspektor ima pravo i obvezu nadziranoj pravnoj i fizičkoj osobi rješenjem narediti mjere s rokom izvršenja i to: otklanjanje nedostataka ili nepravilnosti u radu, te zabranu obavljanja radnji u proizvodnom postupku, uporabu postrojenja i uređaja, mjerenja emisije iz stacionarnih izvora, zabranu uporabe postrojenja i uređaja koji su prouzročili prekoračenje granične vrijednosti emisije, zabranu obavljanja djelatnosti praćenja kakvoće zraka i emisija u zrak i održavanje i popravak proizvoda koji sadrže tvari koje oštećuju ozonski sloj ako nema dozvolu, provedbu mjera iz sanacijskog programa i iz akta procjene utjecaja na okoliš, te poduzimati i druge radnje u svrhu sprječavanja onečišćenja zraka protivno ovome Zakonu.

Članak 73.

(1) Inspektor će poznatom onečišćivaču rješenjem narediti uklanjanje utvrđenih nedostataka ili nepravilnosti u radu zbog kojih je došlo ili može doći do prekoračenja tolerantne vrijednosti (*TV*) u određenom roku.

(2) Ako onečišćivač ne postupi po rješenju inspektora iz stavka 1. ovoga članka, prisilit će se na izvršenje prisilnom novčanom kaznom. Ako onečišćivač iz stavka 1. ovoga članka i nakon izrečene novčane kazne ne izvrši rješenje, inspektor će zabraniti uporabu postrojenja odnosno uređaja koji su prouzročili prekoračenja tolerantne vrijednosti (*TV*).

Članak 74.

Inspektor će poznatom onečišćivaču rješenjem narediti zabranu obavljanja radnji u proizvodnom postupku, uporabu postrojenja i uređaja koji su prouzročili onečišćenost zraka iznad kritične razine dok se nedostaci ne uklone.

Članak 75.

(1) Inspektor će nadziranoj pravnoj ili fizičkoj osobi rješenjem narediti mjerenja emisije iz stacionarnih izvora:

- radi utvrđivanja uzroka onečišćenosti zraka,
- ako je došlo do izmjene goriva,
- ako nije obavio mjerenje iz novih ili rekonstruiranih stacionarnih izvora,
- ako utvrdi nepravilnosti u obavljenom mjerenju, a na trošak osobe koja je mjerila.

(2) Inspektor će nadziranoj pravnoj ili fizičkoj osobi rješenjem narediti posebna mjerenja u slučaju osnovane sumnje da je došlo do prekomjernog ispuštanja onečišćujućih tvari u zrak.

(3) Ako pravna ili fizička osoba iz stavka 1. ovoga članka i nakon izrečene prisilne novčane kazne ne postupi po rješenju inspektora, izvršenje će se izvršiti putem druge osobe.

Članak 76.

Inspektor će nadziranoj pravnoj ili fizičkoj osobi rješenjem narediti zabranu uporabe postrojenja i uređaja

koji su prouzročili prekoračenje granične vrijednosti emisije, dok se nedostaci ili nepravilnosti ne otklone.

Članak 77.

(1) Inspektor će nadziranoj pravnoj ili fizičkoj osobi rješenjem narediti provedbu mjera:

- iz sanacijskog programa, ako ih ne provodi ili ih ne provodi u određenom roku,
- iz akta procjene utjecaja na okoliš, ako ih ne provodi.

(2) Ako pravna ili fizička osoba ne postupi po rješenju inspektora iz stavka 1. ovoga članka, prisilit će se na izvršenje novčanom kaznom.

Članak 78.

(1) Inspektor će nadziranoj pravnoj osobi rješenjem narediti zabranu obavljanja djelatnosti odnosno poslova praćenja kakvoće zraka i emisija u zrak:

- ako nema dozvolu, odnosno suglasnost Ministarstva,
- ako ne ispunjava uvjete na temelju kojih je dobila dozvolu odnosno suglasnost Ministarstva, do ispunjavanja uvjeta.

(2) Inspektor će pravnoj, odnosno fizičkoj osobi rješenjem zabraniti održavanje i popravak proizvoda koji sadrže tvari koje oštećuju ozonski omotač ako nema dozvolu Ministarstva.

(3) Ako pravna osoba iz stavka 1. podstavka 2. ovoga članka ne postupi po rješenju, inspektor će predložiti Ministarstvu oduzimanje dozvole odnosno suglasnosti.

Članak 79.

(1) Ako inspektor utvrdi prekoračenje granične vrijednosti emisije iz stacionarnih izvora na temelju emisijskih podataka može donijeti inspekcijsko rješenje i bez saslušanja stranke.

(2) Inspektor može donijeti usmeno rješenje u slučaju pojave kritičnih razina poznatom onečišćivaču koji je prouzročio onečišćenost zraka iznad kritične razine.

(3) Inspektor može donijeti usmeno rješenje u slučaju kada je potrebno otkloniti neposrednu opasnost za zdravlje ljudi i okoliš.

(4) Pisani otpisak usmenog rješenja mora se dostaviti stranci u roku od osam dana od dana donošenja usmenog rješenja.

(5) Obveza izvršenja usmenog rješenja počinje teći od dana priopćenja usmenog rješenja stranci.

Članak 80.

(1) U svrhu osiguranja provedbe upravnih mjera iz članka 73., 74., 76. i 77. inspektor može zapečatiti radne prostorije, prostore i uređaje.

(2) Ministar donosi nalog o načinu pečačenja, kada se rješenja donijeta na temelju ovoga Zakona izvršavaju pečačenjem.

Članak 81.

(1) Ako je inspekcijskim rješenjem, koje je konačno, stranci naređena određena obveza, a inspektor koji je donio to rješenje smatra da su u rješenju nepravilno primijenjene odredbe ovoga Zakona i propisa donesenih na temelju njega, može takvo rješenje ukinuti ili izmijeniti radi njegova usklađivanja s ovim Zakonom i propisima donesenim na temelju njega.

(2) Rješenje iz stavka 1. ovoga članka ukida ili mijenja inspektor koji ga je donio.

Članak 82.

(1) Ako inspektor utvrdi da rješenje nije izvršeno u određenom roku, pokrenut će postupak za njegovo izvršenje donošenjem zaključka o dozvoli izvršenja.

(2) Zaključak o dozvoli izvršenja rješenja inspektor će donijeti nakon nadzora izvršenja rješenja bez odgađanja, a najkasnije u roku od 8 dana od dana nadzora.

Članak 83.

(1) Ako nadzirana pravna i fizička osoba ne izvrši rješenjem naređenu mjeru iz članka 73., 75. i 77. ovoga Zakona, inspektor će nadziranu osobu prisiliti na izvršenje novčanom kaznom u iznosu od 30.000,00 kuna za pravnu osobu, odnosno 5.000,00 kuna za fizičku osobu.

(2) Novčani iznos prisilne mjere iz stavka 1. ovoga članka uplaćuje se u korist proračuna Grada Zagreba, općine, odnosno grada na čijem području se nalazi izvor onečišćivanja zraka i koristi se za mjere zaštite zraka prema Programu zaštite i poboljšanja kakvoće zraka.

Članak 84.

(1) Ako nadzirana pravna ili fizička osoba ne izvrši rješenjem naređenu mjeru iz članka 75. ovoga Zakona,

izvršenje će se izvršiti putem druge osobe na trošak nadzirane osobe kojoj je izvršenje naređeno.

(2) Troškovi izvršenja inspekcijskog rješenja namiruju se iz državnog proračuna do naplate od nadzirane pravne, odnosno fizičke osobe kojoj je izvršenje naređeno.

(3) Ako je nadzirana pravna, odnosno fizička osoba izvršila obvezu po rješenju nakon pokretanja postupka izvršenja, inspektor će po službenoj dužnosti donijeti zaključak o obustavi postupka.

Članak 85.

(1) Protiv rješenja inspektora, zaključka o dozvoli izvršenja, zaključka o obustavi postupka i zaključka o troškovima izvršenja, koji donese inspektor u područnoj jedinici Ministarstva može se izjaviti žalba Ministarstvu.

(2) U slučajevima kada inspektor u Ministarstvu donosi akte iz stavka 1. ovoga članka, protiv rješenja inspektora može se pokrenuti upravni spor.

(3) Žalba izjavljena protiv rješenja inspektora ne odgađa izvršenje rješenja.

Članak 86.

Ako utvrdi da je povrijeđen ovaj Zakon ili drugi propis donesen na temelju njega, inspektor ima pravo i obvezu:

– podnijeti bez odgađanja prekršajnu ili kaznenu prijavu nadležnom tijelu, zbog prekršajnog ili kaznenoga djela,

– poduzeti druge mjere i izvršiti druge radnje za koje je ovlašten na temelju ovoga Zakona i posebnog propisa.

XI. KAZNENE ODREDBE

Članak 87.

(1) Novčanom kaznom u iznosu od 300.000,00 do 600.000,00 kuna kaznit će se za prekršaj pravna osoba ako:

– stacionarni točkasti izvor nije izgrađen ili proizveden, opremljen, rabljen i održavan tako da ne ispušta u zrak onečišćujuće tvari iznad graničnih vrijednosti emisije koje mogu ugroziti zdravlje ljudi, kakvoću življenja i okoliš (članak 8. stavak 4),

– stacionarni difuzni izvor nije izgrađen ili proizveden, opremljen, rabljen i održavan tako da ne ispušta/unosi onečišćujuće tvari u zrak u količinama koje mogu ugroziti zdravlje ljudi, kakvoću življenja i okoliš (članak 8. stavak 4.),

– u okolici stacionarnog izvora ne obavlja mjerenja određena u postupku procjene utjecaja na okoliš (članak 26. stavak 1.),

– emisija onečišćujućih tvari u zrak iz stacionarnog izvora prekoračuje propisanu graničnu vrijednost (članak 38. stavak 1.),

– sastavnice proizvoda i/ili druge značajke kakvoće proizvoda prekoračuju propisane granične vrijednosti (članak 38. stavak 2.),

– ne provede i financira mjere za smanjivanje emisije onečišćujućih tvari u zrak utvrđenih u Planu mjera (članak 43. stavak 4.),

– ne izradi i provede sanacijski program u zadanom roku (članak 44. stavak 2. i 3).

(2) Za prekršaje iz stavka 1. ovoga članka kaznit će se i odgovorna osoba u pravnoj osobi novčanom kaznom u iznosu od 40.000,00 do 70.000,00 kuna.

(3) Za prekršaj iz stavka 1. ovoga članka kaznit će se fizička osoba novčanom kaznom u iznosu od 100.000,00 do 250.000,00 kuna.

Članak 88.

(1) Novčanom kaznom u iznosu od 100.000,00 do 300.000,00 kuna kaznit će se za prekršaj pravna osoba ako:

– podatke o obavljenim mjerenjima određenima u aktu o procjeni utjecaja na okoliš ne dostavi upravnom odjelu županije, odnosno upravnom tijelu Grada Zagreba do 31. ožujka tekuće godine za proteklu godinu (članak 26. stavak 4.),

– ne dostavi podatke o stacionarnom izvoru, svakoj njegovoj promjeni (rekonstrukciji) i o upravitelju uredu državne uprave u županiji, odnosno upravnom odjelu grada Zagreba nadležnom za zaštitu okoliša (članak 33. stavak 1. podstavak 1.),

– ne osigura redovito praćenje emisija onečišćujućih tvari iz stacionarnog izvora i o tome ne vodi evidenciju (članak 33. stavak 1. podstavak 2.),

- ne osigura obavljanje mjerenja emisije onečišćujućih tvari iz stacionarnog izvora (članak 33. stavak 1. podstavak 3.),
- ne vodi evidenciju o obavljenim mjerenjima s podacima o mjernim mjestima i rezultatima mjerenja te učestalosti mjerenja emisije (članak 33. stavak 1. podstavak 4.),
- ne vodi evidenciju o upotrijebljenom gorivu i otpadu kod procesa suspaljivanja (članak 33. stavak 1. podstavak 5.),
- ne vodi evidenciju o radu uređaja za smanjivanje emisija (članak 33. stavak 1. podstavak 6.),
- utvrđivanje kakvoće proizvoda te način dokazivanja sukladnosti ne provodi na propisani način (članak 38. stavak 2.),
- ne dostavlja podatke o dodijeljenim kvotama u registar emisija stakleničkih plinova na propisani način (članak 47. stavak 2.),
- ne provodi praćenje kakvoće zraka na propisani način (članak 49.),
- ne provodi mjerenje emisija u zrak na propisani način (članak 50.),
- obavlja djelatnost praćenja kakvoće zraka i praćenja emisija bez dozvole Ministarstva (članak 52. stavak 1.),
- obavlja poslove praćenja kakvoće zraka i praćenja emisija bez suglasnosti Ministarstva (članak 53. stavak 2.).

(2) Za prekršaje iz stavka 1. ovoga članka kaznit će se i odgovorna osoba u pravnoj osobi novčanom kaznom u iznosu od 25.000,00 do 50.000,00 kuna.

(3) Za prekršaj iz stavka 1. ovoga članka kaznit će se fizička osoba novčanom kaznom u iznosu od 70.000,00 do 150.000,00 kuna.

Članak 89.

(1) Novčanom kaznom u iznosu od 30.000,00 do 100.000,00 kuna kaznit će se za prekršaj pravna osoba ako:

- ne postupa s tvarima koje oštećuju ozonski sloj na propisan način (članak 40. stavak 1.),
- ne postupa s proizvodima koji sadrže ili pomoću tvari koje oštećuju ozonski sloj na propisan način (članak 40. stavak 1.),
- ne osigura obuku uposlenim radnicima prema programu stručnog usavršavanja (članak 40. stavak 3.),
- obavlja poslove održavanja i/ili popravka te isključivanja iz uporabe proizvoda koji sadrže ili koriste tvari koje oštećuju ozonski sloj bez dozvole Ministarstva (članak 40. stavak 4.).

(2) Za prekršaje iz stavka 1. ovoga članka kaznit će se i odgovorna osoba u pravnoj osobi novčanom kaznom u iznosu od 5.000,00 do 25.000,00 kuna.

(3) Za prekršaj iz stavka 1. ovoga članka kaznit će se fizička osoba novčanom kaznom u iznosu od 25.000,00 do 70.000,00 kuna.

Članak 90.

(1) Novčanom kaznom u iznosu od 2.000,00 do 10.000,00 kuna kaznit će se za prekršaj pravna osoba ako inspektor nije dopustila ući u građevine i druge poslovne prostore odnosno ako mu u roku određenom u zapisniku, ne osigura uvid u traženu dokumentaciju i druge isprave potrebne za utvrđivanje činjeničnog stanja (članak 69. stavak 2.).

(2) Za prekršaj iz stavka 1. ovoga članka kaznit će se i odgovorna osoba u pravnoj osobi novčanom kaznom u iznosu od 500,00 do 1.000,00 kuna.

(3) Za prekršaj iz stavka 1. ovoga članka kaznit će se fizička osoba novčanom kaznom u iznosu od 1.000,00 do 2.000,00 kuna.

Članak 91.

(1) Novčanom kaznom u iznosu od 100.000,00 do 500.000,00 kuna kaznit će se za prekršaj županija, odnosno Grad Zagreb ako:

- ne donese Program zaštite i poboljšanja kakvoće zraka (članak 10. stavak 1),
- ne donese Izvješće o provedbi Programa za razdoblje od dvije godine (članak 12. stavak 1.),
- ne uspostavi lokalnu mrežu za trajno praćenje kakvoće zrake na svom području ako su razine onečišćenosti više od *GV* (članak 25. stavak 2.),
- ne dostavi izvješće o podacima mjerenja iz lokalne mreže za proteklu kalendarsku godinu do 30. travnja tekuće godine Agenciji zaštite okoliša (članak 25. stavak 5.).

(2) Novčanom kaznom u iznosu od 100.000,00 do 500.000,00 kuna kaznit će se za prekršaj Grad Zagreb,

grad i općina ako:

- ne donese odluku o mjerenjima posebne namjene (članak 27. stavak 2.),
 - ne naredi provedbu posebnih mjera zaštite zdravlja ljudi ako se izmjere/utvrde kritične razine (članak 32. stavak 1.),
 - ako o pojavi kritičnih razina ne obavijesti javnost posredstvom medija (članak 32. stavak 3.),
 - ne donese Plan mjera (članak 43. stavak 1.),
 - ne donese odluku o izradi sanacijskog programa za stacionarni izvor (članak 44. stavak 1.),
 - ne izradi i provede cjeloviti sanacijski program (članak 45. stavak 1.).
- (3) Za prekršaje iz stavka 1. i 2. ovoga članka kaznit će se odgovorna osoba u županiji odnosno Gradu Zagrebu novčanom kaznom u iznosu od 15.000,00 do 25.000,00 kuna.

Članak 92.

- (1) Novčanom kaznom u iznosu od 100.000,00 do 300.000,00 kuna kaznit će se za prekršaj grad i općina:
- ne donese Program zaštite i poboljšanja kakvoće zraka za pojedino područje u kojem je razina onečišćenosti iznad dopuštenih tolerantnih vrijednosti (članak 10. stavak 2.).
- (2) Za prekršaje iz stavka 1. ovoga članka kaznit će se odgovorna osoba u gradu i općini novčanom kaznom u iznosu od 15.000,00 do 25.000,00 kuna.

XII. PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Članak 93.

Vlada je dužna donijeti Plan zaštite i poboljšanja kakvoće zraka iz članka 9. ovoga Zakona do 31. prosinca 2005.

Članak 94.

Županija odnosno Grad Zagreb dužni su donijeti Program zaštite i poboljšanja kakvoće zraka za razdoblje od četiri godine do 30. lipnja 2006.

Članak 95.

Županija i Grad Zagreb, gradovi i općine dužni su uspostaviti mrežu za praćenje kakvoće zrake na svom području ako su razine onečišćenosti više od *GV* do 31. prosinca 2006.

Članak 96.

(1) Pravne osobe koje su na temelju odredbi Zakona o zaštiti okoliša (»Narodne novine«, br. 82/94. i 128/99.) i Uredbe o uvjetima za izdavanje suglasnosti za obavljanje stručnih poslova zaštite okoliša (»Narodne novine«, br. 7/97.) dobile suglasnost za obavljanje stručnih poslova praćenja stanja okoliša i emisija u zrak, dužne su u roku od godinu dana od dana početka primjene ovoga Zakona Ministarstvu podnijeti zahtjev za izdavanje dozvole za obavljanje poslova praćenja kakvoće zraka i emisija u zrak prema odredbama ovoga Zakona.

(2) Pravnim osobama iz stavka 1. ovoga članka, ako u roku iz stavka 1. ovoga članka ne podnesu zahtjev, prestaje pravo na obavljanje stručnih poslova praćenja stanja okoliša i emisija u zrak.

(3) Pravna osoba iz članka 53. stavka 1. ovoga Zakona dužna je zahtjev za izdavanje suglasnosti podnijeti Ministarstvu u roku od godinu dana od dana početka primjene ovoga Zakona.

Članak 97.

(1) Obvezuje se Vlada da propise iz članka 30. stavka 1. i članka 40. stavka 1. ovoga Zakona donese u roku od dvanaest mjeseci od dana početka primjene ovoga Zakona.

(2) Obvezuje se Vlada da propise iz članka 18. stavka 2., članka 21. stavka 2., članka 38. stavka 1. i 2., članka 39. stavka 2. i članka 46. stavka 5. ovoga Zakona donese u roku od osamnaest mjeseci od dana početka primjene ovoga Zakona.

(3) Obvezuje se ministar da propise iz članka 40. stavka 3., članka 49., članka 50., članka 52. stavka 2., članka 58., i članka 80. stavka 2. ovoga Zakona donese u roku od dvanaest mjeseci od dana početka primjene ovoga Zakona.

(4) Obvezuje se ministar da propise iz članka 22. stavka 3. ovoga Zakona donese u roku od osamnaest mjeseci od dana početka primjene ovoga Zakona.

Članak 98.

Do donošenja propisa iz članka 97. ovoga Zakona primjenjivat će se Uredba o graničnim vrijednostima emisije onečišćujućih tvari u zrak iz stacionarnih izvora (»Narodne novine«, br. 140/97., 105/02., 108/03. i 100/04.), Uredba o preporučenim i graničnim vrijednostima kakvoće zraka (»Narodne novine«, br. 101/96. i

2/97.), Uredba o određivanju lokacija postaja u državnoj mreži za trajno praćenje kakvoće zraka (»Narodne novine«, br. 4/02.) i Program mjerenja kakvoće zraka u državnoj mreži za trajno praćenje kakvoće zraka (»Narodne novine«, br. 43/02.).

Članak 99.

Postupci pokrenuti po odredbama Zakona o zaštiti zraka (»Narodne novine«, br. 48/95.) do dana početka primjene ovoga Zakona dovršit će se po odredbama toga Zakona.

Članak 100.

Pokrenuti postupci pred prekršajnim sudom po odredbama Zakona o zaštiti zraka (»Narodne novine«, br. 48/95.), do dana početka primjene ovoga Zakona dovršit će se po odredbama toga Zakona.

Članak 101.

Članak 5. stavak 1. podstavak 4. i 5. Uredbe o uvjetima za izdavanje suglasnosti za obavljanje stručnih poslova zaštite okoliša (»Narodne novine«, br. 7/97.) primjenjuje se do donošenja propisa iz članka 52. stavka 2. ovoga Zakona.

Članak 102.

- (1) Odredba članka 26. stavka 2. ovoga Zakona primjenjuje se od 1. siječnja 2007.
- (2) Odredbe članka 47. i članka 48. ovoga Zakona primjenjuju se od dana stupanja na snagu Zakona o potvrđivanju (ratifikaciji) Kyoto protokola uz Okvirnu konvenciju Ujedinjenih naroda o promjeni klime.
- (3) Odredba članka 54. stavka 1. ovoga Zakona primjenjuje se od 1. siječnja 2007.

Članak 103.

Danom početka primjene ovoga Zakona prestaje važiti Zakon o zaštiti zraka (»Narodne novine«, br. 48/95.).

Članak 104.

Ovaj Zakon stupa na snagu osmoga dana od dana objave u »Narodnim novinama«, a primjenjuje se od 31. ožujka 2005.

Klasa: 351-01/04-01/08
Zagreb, 3. prosinca 2004.

HRVATSKI SABOR
Predsjednik
Hrvatskoga sabora
Vladimir Šeks, v. r.